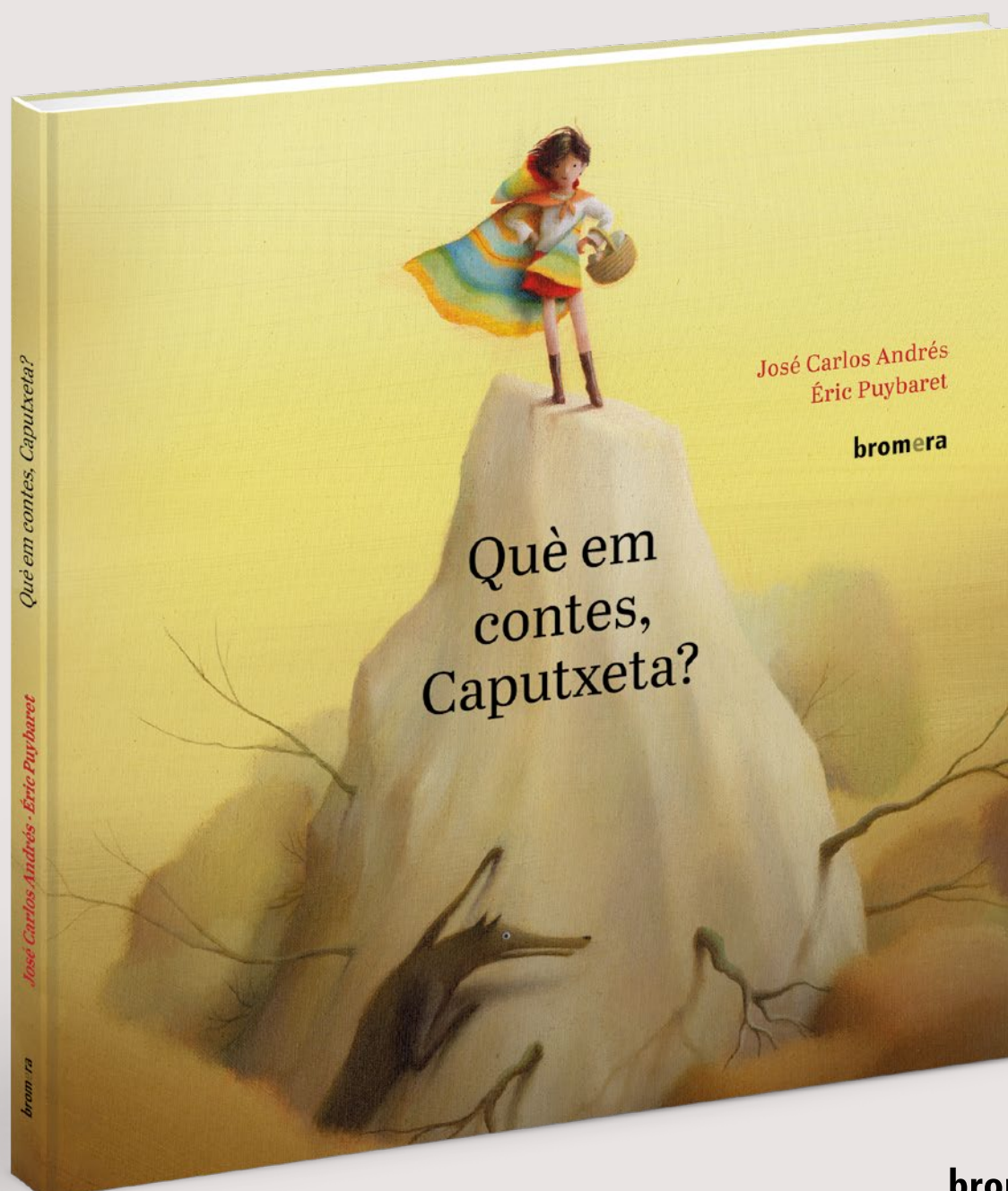

Descobrim, gaudim i aprenem trencant els estereotips a partir del llibre

Propostes de Teresa Gregori

bromera

L'àlbum il·lustrat *Què em contes, Caputxeta?* de José Carlos Andrés i Éric Puybaret ofereix una sèrie de temes per a treballar i aprofundir amb l'alumnat d'infantil. En aquest quadern us proposem activitats i jocs per tal d'explorar totes aquestes possibilitats amb el vostre alumnat. Ens plantejarem el sentit de les tradicions i valorarem les diferències entre totes les persones, durem a terme jocs per a potenciar la igualtat independentment del gènere i reafirmarem la pròpia personalitat. El dossier

principal tractarà aquests temes que són els que posa de manifest el conte que hem llegit però, a més, proposem altres continguts que podeu treballar motivats pels textos o les il·lustracions. Alguns d'aquests es troben al currículum de segon cicle d'infantil i d'altres ens ajuden a acompanyar l'alumnat en el seu creixement i desenvolupament. A més, podeu baixar-vos fitxes fotocopiables al nostre web www.bromera.com.

Capu, molt somrient, li preguntà si no li pensava indicar el camí que havia de prendre. El llop va obrir molt la boca per a contestar... Però no sabia què dir!
-Vaig a veure la iaia, te'n vens a berenar xocolata amb nosaltres?
«Açò no és normal!», pensà el llop.
«Esta xiqueta no és normal», continuà pensant.

La Caputxeta d'aquest llibre és una xiqueta inquieta i espavilada. Un dia, es planteja per què ha de ser tot sempre igual i per què cal seguir les tradicions: no pot posar-se una capa de color diferent?, i seguir el camí que li abellisca en lloc del que li mana el llop? Encara que la mare i el llop s'estranyen pel seu comportament, l'àvia la felicitarà per ser una xiqueta tan valenta.

Claus per a l'assemblea inicial

Abans de presentar el llibre, seurem en rogle per a fer una assemblea i parlar de contes clàssics. És probable que els xiquets i les xiquetes hagen sentit versions lleugerament diferents del mateix conte. Els ajudarem a parlar del tema amb preguntes com ara «Quins contes us agraden?», «Com acaba el conte dels tres porquets?», «Un conte pot tindre finals diferents?», etc. Deixarem que ens conten les seues pròpies versions dels contes clàssics i afavorirem un ambient de confiança i respecte evitant que es corregisquen els uns als altres.

Una capa molt especial

És important que presentem el conte d'una manera que resulte atractiva per a l'alumnat per tal de despertar-ne l'interés. Amb aquesta finalitat us proposem que presenteu el personatge de la Caputxeta amb la fitxa que trobareu a la pàgina 8 d'aquest quadern. Animeu-los a decorar la capa d'una manera diferent a la que estan habituats a veure i escoltar. Deixeu a l'abast dels xiquets i les xiquetes diferents materials: pintures de dit, retoladors, papers de colors, gomets, plastilina, etc. És l'hora de deixar volar la imaginació!

Una vegada acabats els dibuixos, pengeu-los a les parets per a decorar l'aula de manera que us acompanyen en la lectura de *Què em contes, Caputxeta?*

Endevina el personatge

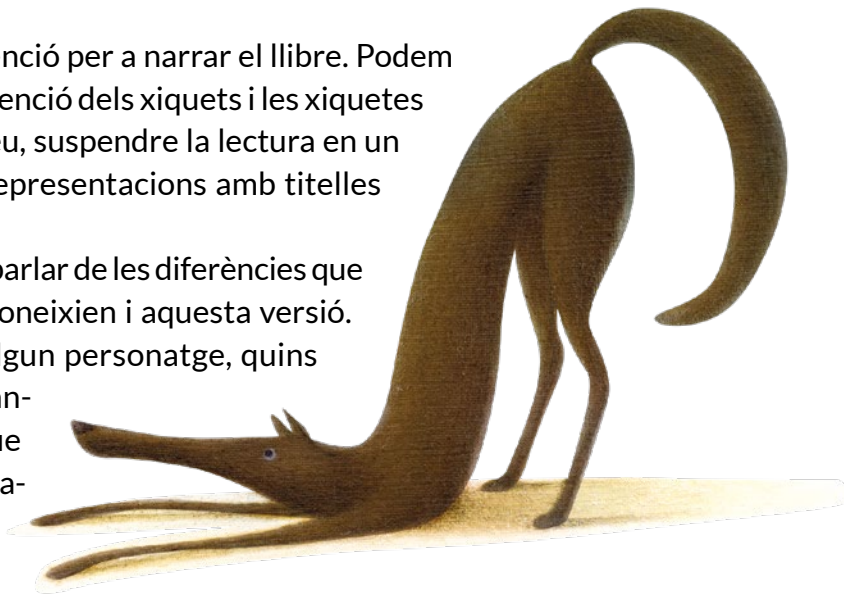
Recordarem entre tota la classe quins personatges ixen en el conte tradicional de la Caputxeta Roja. A continuació, els demanarem que reflexionen en silenci sobre com són aquests personatges per tal d'iniciar un joc d'endevinar el personatge per grups. Un membre del grup és l'encarregat de descriure el personatge i la resta l'haurà d'endevinar. Podem fer diverses rondes: una de descripció oral, una de mímica, una d'interpretació del rol... Després d'una bona estona, els plantejarem què passaria si els personatges foren diferents. És a dir, si el caçador estimara els animals i no volguera fer-los mal, la iaia fora una dona forta i sana o el llop fora porgós.

Llegim i parlem

Crearem un ambient de concentració i atenció per a narrar el llibre. Podem utilitzar algunes tècniques per a captar l'atenció dels xiquets i les xiquetes com ara fer diferents entonacions de la veu, suspendre la lectura en un determinat punt per a fer hipòtesis, fer representacions amb titelles de dit...

Una vegada contada la història, podem parlar de les diferències que han detectat entre el conte original que coneixien i aquesta versió. Podem preguntar-los si troben a faltar algun personatge, quins canvis els han cridat més l'atenció, quins canvis introduirien... Per últim, demanarem que cada xiquet i xiqueta dibuixi un final alternatiu als dos que coneixen ara.

Trenquem motles

És important que els xiquets i les xiquetes siguin capaços de qüestionar la realitat; no és desitjable que obeïsquen qualsevol ordre sense plantejar-se de qui ve i per què. A més, cal fomentar la seua autonomia perquè es desenvolupen com a persones independents, capaces de prendre les seues pròpies decisions i ser responsables. D'aquesta manera, podran construir una identitat pròpia, acceptar-se com són i enfortir l'autoestima.

Què em contes, Caputxeta? reivindica el dret a desmarcar-se de les tradicions i a canviar front al determinisme. A continuació, proposem una sèrie de jocs i activitats que fomenten l'autonomia i qüestionen els estereotips.

- Llegim el conte *Les princeses també es tiren pets*, en què es mostra una imatge de les princeses diferent a la que l'alumnat està acostumat.
- Repartim targetes amb els dibuixos d'un xiquet i d'una xiqueta a cada alumne. Aleshores, diem activitats com per exemple jugar a futbol, ballar o jugar amb nines i preguntem en cada una qui la pot fer. L'alumnat alçarà la targeta del xiquet, la de la xiqueta o les dues. Es tracta de fer veure que tant xiquets com xiquetes poden fer tot allò que desitgen.
- Contem un altre conte popular i demanem que introduïsquen canvis de la mateixa manera que ho fa el llibre que hem llegit.
- Projectem fotografies que trenquen estereotips i que potser no solen veure's en el nostre entorn com una xica conduint un cotxe de carreres, una xiqueta fent trens a son pare, dos xiquets jugant amb nines...
- Parlem de l'obediència: han de fer cas del que els diguen tots els adults?, per què han de fer cas dels pares i les mares?, quan és raonable seguir ordres i quan no?
- Repartim fitxes amb dibuixos de tasques domèstiques que puguin fer els xiquets i les xiquetes d'aquesta edat i d'altres que no, per tal que pinten aquelles que ja tenen la capacitat de fer i així motivar-los a ser un poc més independents.
- Plantegem situacions quotidianes, oferim diverses opcions a seguir i parlem d'on ens duria cada decisió, per a treballar així les conseqüències de les decisions. Podem utilitzar dibuixos per a ajudar-nos.

**Caputxeta no sempre ha de seguir el mateix camí.
TRIA EL CAMÍ QUE MÉS T'AGRADE I PINTA'L**

Altres qüestions que podem tractar amb l'ajuda de Capu

Les peces de roba

Capu tria una capa de colors per a anar a veure la iaia. Quines altres peces de roba coneix l'alumnat? Anomeneu totes aquelles peces que tingueu a l'aula i, després, jugueu al joc del veig, veig per parelles incloent només peces de roba.

Animeu-los a posar-se i llevar-se aquelles peces de roba que els resulten més complicades com els abrics i les sabates per a practicar. D'aquesta manera, també aconseguirem fomentar l'autonomia.

Donem indicacions

El llop té per costum indicar a Capu quin camí ha de seguir per a arribar a casa de la iaia. Imprimiu i repartiu als equips de la classe un dibuix del plànol d'una ciutat en què es vegem diferents edificis: cine, hospital, escola, etc. Un membre de l'equip donarà indicacions per a arribar d'un lloc a un altre sense dir on es dirigeixen, només amb l'ajuda dels edificis de la ciutat que veu. La resta de l'equip ha de seguir la ruta indicada al seu plànol amb el dit. Després, diran en veu alta on han arribat i comprovaran les respostes.

Les parts del cos

Al conte clàssic, Caputxeta es troba el llop disfressat d'àvia que l'espera a la cabanya. Aleshores, comença a descriure quines coses de la seua cara li criden l'atenció: uns ulls molt grans, unes dents molt esmolades... Encara que en la nostra versió, només s'anomenen els ulls grans de la iaia, aprofitarem aquesta escena tan coneguda per tal de repassar les parts del cos amb l'alumnat. Per parelles, un membre dirà una part del cos i l'altre se l'assenyalarà. Després, alternaran els rols.

Cuidem el bosc

Capu ha de travessar el bosc per a arribar a casa de la iaia. Podem preguntar-los si han passejat alguna vegada pel bosc o per la muntanya? Comentem quines normes s'han de seguir als espais naturals per tal de conservar-los en bon estat i apunteu-les a la pissarra. Després, repartiu-les entre els equips per tal de fer un dibuix de cada una i elaborar així un mural que puguin donar a conèixer a tota l'escola. Alguns exemples de normes són:

- No feu foc.
- Camineu per les sendes.
- Arreplegueu les deixalles.
- Guardeu silenci per a no molestar els animals.
- No agafeu flors o plantes.

Els mitjans de transport

Capu tria la bicicleta per a desplaçar-se pel bosc. Els demanarem retallen a l'aula o a casa amb l'ajuda dels pares diversos mitjans de transport que troben en revistes o que els dibuixen. Prepararem un dibuix senzill en paper continu amb la mar, una carretera i el cel amb núvols. Els xiquets i les xiquetes apegaran al lloc corresponent els mitjans de transport de manera que els classifiquen de forma lúdica en terrestres, marítims i aeris.

També podem aprofitar aquesta temàtica per a parlar de seguretat viària: per on circulen els vianants, els cotxes i les bicicletes, què és un semàfor, un pas de zebra, la importància del casc per anar en bici, etc. Els donarem una fitxa amb un semàfor perquè el pinten i indiquen oralment què vol dir cada color.

Les estacions de l'any

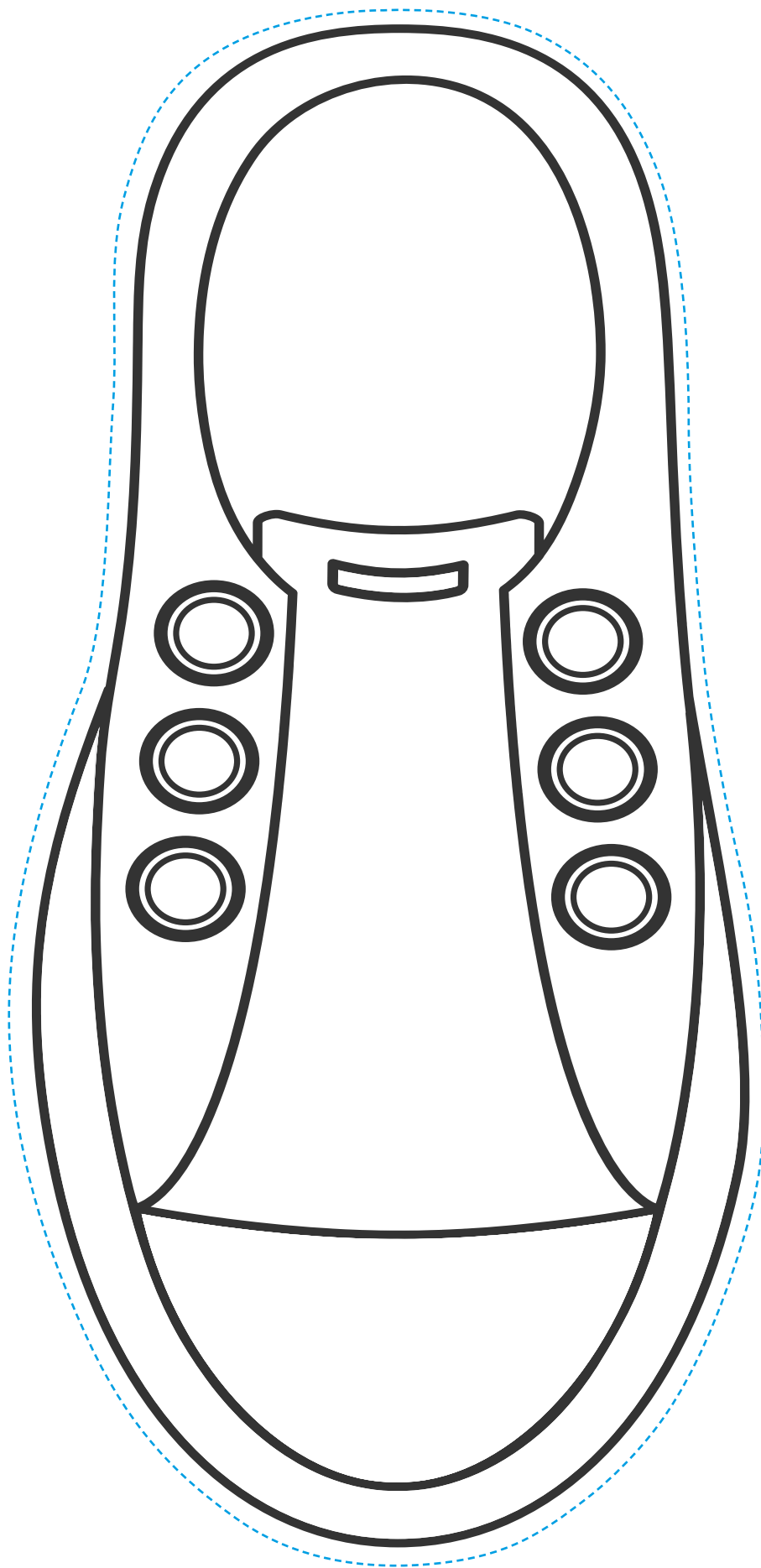
El bosc canvia de color amb les estacions de l'any. Imprimirem imatges de paisatges en les distintes estacions per tal d'identificar les característiques de cada estació. A la tardor, les fulles d'alguns arbres es tornen de color marró i cauen; a l'hivern, fa fred i molts arbres estan pelats; a la primavera floreixen la majoria de plantes i comencen a pujar les temperatures i a allargar-se els dies i a l'estiu, fa calor i tenim les vacances d'escola.

Repartirem un joc retallable de vestir un xiquet o una xiqueta que tinga peces de roba d'estiu i d'hivern: quines peces es posen quan és hivern?, i quan és estiu?

PINTA I RETALLA

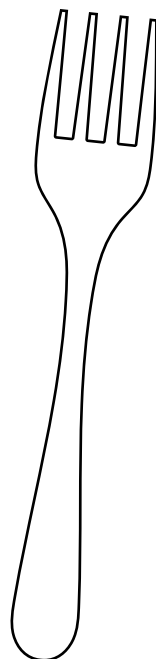
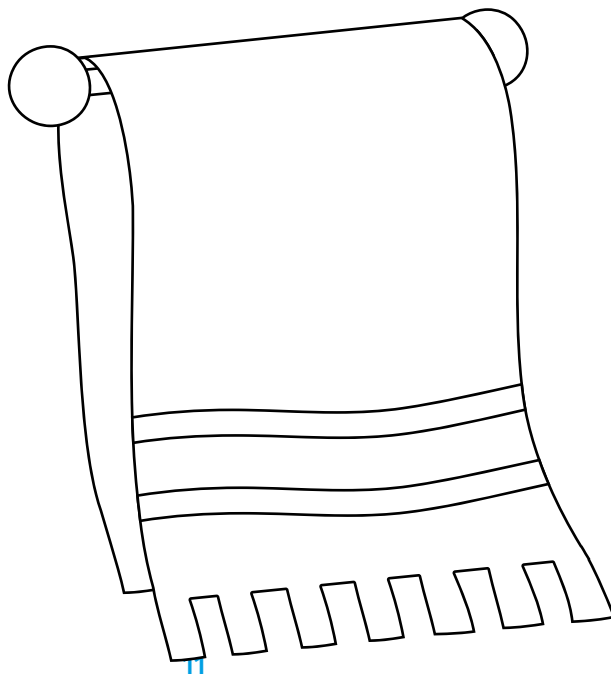
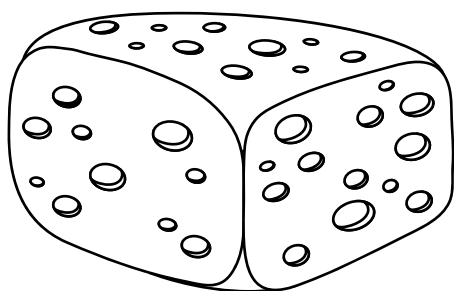
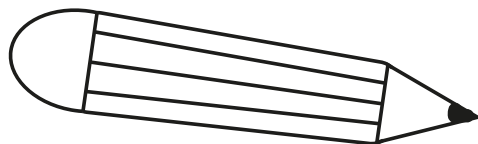
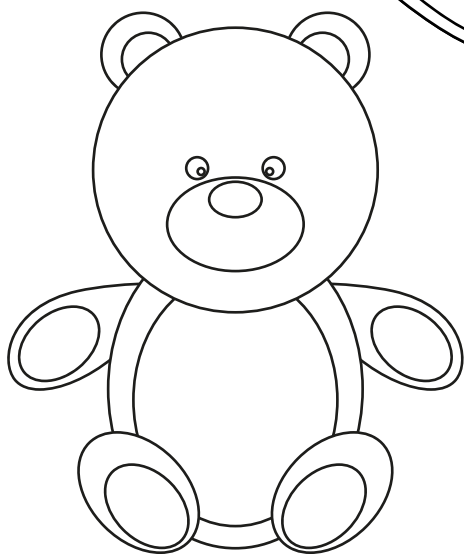
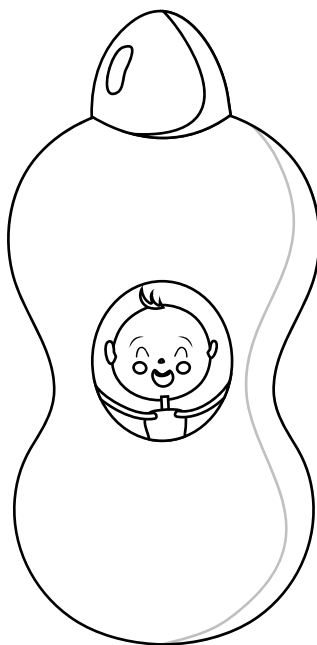
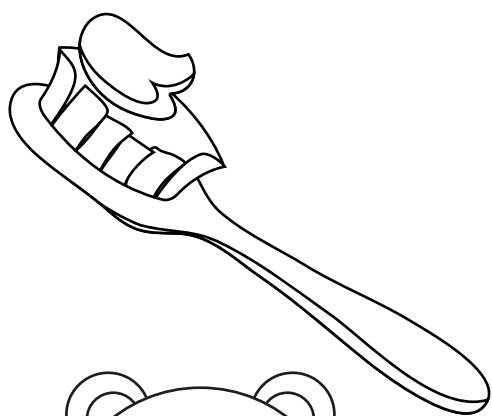
PINTA, RETALLA I PRACTICA

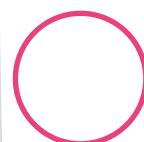
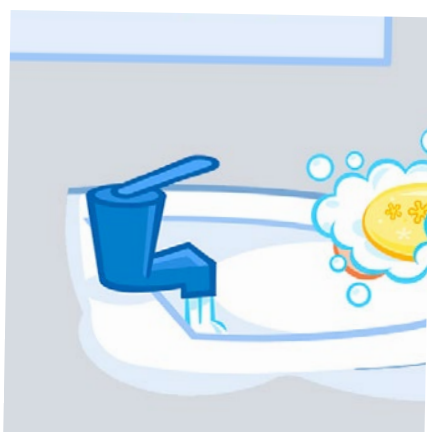
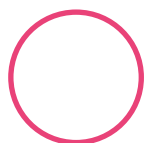
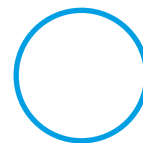
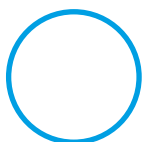
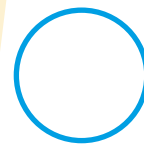
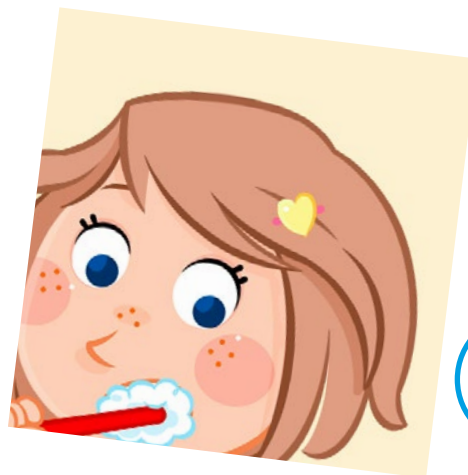
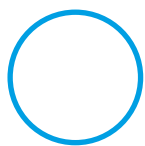
RELACIONA PER A REPARTIR

PINTA SEGONS EL CODI

ORDENA

DIBUIXA UN FINAL DIFERENT

AIXÍ SOC JO

Nom:

Dibuixa

De major seré...

Color preferit

Menjar preferit

Conte preferit

Els meus amics i amigues